

SEZONA 1921/22

GLEDALIŠKI LIST

ŠTEVILKA 25

IZDAJA UDRUŽENJE GLED. IGRALCEV

◻ ◻ MESTNI ODBOR LJUBLJANA ◻ ◻

◻ ◻ UREJA GUSTAV STRNIŠA ◻ ◻

CENA DIN 2.50

:: THE REX Co. ::

LJUBLJANA

Telefon 268 — Gradišče št. 10 — Telefon 268

! Underwood ! ! Opalograph !

pisalni stroji so
najboljši

razmnoževalni aparati
so svetovnoznani

Zahtevajte

ponudbe!

Zahtevajte

ponudbe!

Prva slovenska filmska tovarna

V Bešter, atelje „Helios“

Ljubljana

propagandni oddelek
za industrijo in obrt

prevzema in izdeluje vsakovrstno filmsko reklamo po naravi in po načrtih.

Predvajanje v vseh večjih kinematografih v Jugoslaviji ter po dogovoru tudi v inozemstvu. ::

Spored za 25. teden.

Drama

Sreda,	29. marca	— Mariša.	B
Četrtek,	30. marca	— Revizor.	C
Petek,	31. marca	— Dramska predstava v opernem gledališču.	
Sobota,	1. aprila	— Anatol.	E
Nedelja,	2. aprila	— Hamlet.	Izven.
Poned.,	3. aprila	— Anatol.	D
Torek,	4. aprila	— Zaprto.	

Opera

Sreda,	29. marca	— Luiza.	E
Četrtek,	30. marca	— Cavalleria rusticana — Plesna legendica.	D
Petek,	31. marca	— Žlahtni meščan.	A
Sobota,	1. aprila	— Luiza.	B
Nedelja,	2. aprila	— Carmen.	Izven.
Poned.,	3. aprila	— Zaprto.	
Torek,	4. aprila	— Bajaja.	A

Mariša

Drama v petih dejanjih. Česko spisala Al. in O. Mrštík, poslovenil Fran Albrecht.

Režiser: Z. ROGOZ.

Lizal, kmet	g. Šest.
Lizalka, žena	gdč. Rakarjeva.
Mariša, hči	ga. Rogozova.
Rozara, dekla	gdč. Vera Danilova.
Vavra, mlinar	g. Gaberščik.
France, rekrut	g. Medven.
Horačka, njegova mati	gdč. Roanova.
Strouhalka, Maryšina teta	ga. Wintrova.
Strouhal, njen mož	g. Medven.
Maryšina babica	gdč. Šturmov.
Krčmar, Francetov varih	g. Gregorin.
Krčmarica	gdč. Gorjupova.
Pavel, mesarski pomočnik	g. Lipah.
Hrdlička, občinski sluga	g. Plut.
Sodni sluga	g. Strniša.
Prvi } rekrut {	g. Markič.
Drugi }	g. Bitenc.
Tretji }	* *
Francelj } soseda {	g. Cesar.
Bušek }	g. Šubelj.
Vojtena } dninarice {	* *
Rozsivalka }	* *
Hodličkova	gdč. Mira Danilova.
Krištof, dninar	g. Cesar.

Rekruti, godci, kmetje, množica.

Kraj dejanja: moravska vas. — Tretje dejanje se vrši dve leti pozneje kot prvo.

REVIZOR

Komedija v petih dejanjih. Spisal Nikolaj Vasiljevič Gogolj,
preložil Ivan Prijatelj.

Režiser: BORIS PUTJATA.

Anton Antónovič Skvóznik-Dmuhá- nóvskij, mestni poglavar	g. Putjata.
Ana Andréjevna, njegova žena	ga. Škerlj-Medvedova.
Márja Antónovna, njegova hči	gna. Vera Danilova.
Luká Lukič Hlóпов, šolski nadzornik	g. Ločnik.
Njegova žena	gna. Gorjupova.
Amos Fjódorovič Ljápkín-Tjápkín, sodnik	g. Česar.
Artémij Filípovič Zemljanika, oskrbnik dobrodelnih zavodov	g. Danilo.
Iván Kuzmič Špékin, poštar	g. Peček.
Peter Ivánovič Dóbčinskij, } mestna {	g. Lipah.
Peter Ivánovič Bóbčinskij, } graščaka {	g. Železnik.
Iván Aleksándrovič Hlestakóv, uradnik iz Peterburga	g. Gradiš.
Osip, njegov sluga	g. Kralj.
Kristiján Ivánovič Hiebner, okrožni zdravnik	g. Kovič.
Stjepán Ivánovič Korobkin, ugleden mož mesta	g. Mušič.
Njegova žena	gna. Mira Danilova.
Stjepán Iljič Uhovjórtov, policijski nadzornik	g. Strniša.
Svistunóv, } stražnika {	g. Bitenc.
Deržímorda, }	g. Šubelj.
Abdúlin, trgovec	g. Medven.
Prvi trgovec	g. Smerkolj.
Drugi trgovec	g. Kudrič.
Fevrónija Petróvna Pošljópkina, klju- čavničarka	ga. Juvanova.
Podčastnica	gna. Rakarjeva.
Miška, poglavarjev sluga	g. Gabrič.
Natakar	gna. Gorjupova.
Gosti moškega in ženskega spola, trgovci, meščani, prosivci.	
Dekoracije je po načrtih g. Haritonova izvršil g. Skružny. Kostume sta izdelala po načrtih g. Sadikova ga. Waldsteinova in g. Razstresen.	

ANATOL

Spisal A. Schnitzler. Poslovenil O. Šest.

Režiser : B. PUTJATA.

Epizoda.

Anatol		g. Putjata.
Maks		g. Daneš.
Bianca		gdč. Vera Danilova.

Razhodnja.

Anatol		g. Putjata.
Maks		g. Daneš.
Annie		ga. Šaričeva.
Natakar		g. Šest.

Jutro pred poroko.

Anatol		g. Putjata.
Maks		g. Daneš.
Ilona		ga. Medvedova.
Franc, sluga		g. Medven.

HAMLET,

kraljevič danski.

Žaloigra v petih dejanjih. Spisal William Shakespeare.
Poslovenil Ivan Cankar.

Režiser: O. ŠEST.

Klavdij, kralj danski	g. Gaberščik.
Hamlet, sin prejšnjega in nečak sedanjega kralja	g. Rogoz.
Polonij, prvi komornik	g. Ločnik.
Laertes, njegov sin	g. Kralj.
Horacij, Hamletov prijatelj	g. Peček.
Voltimand,	g. Markič.
Kornelij,	g. Bitenc.
Rozenkranc,	g. Drenovec.
Gildenstern,	g. Železnik.
Osrik,	g. Širniša.
Plemič	g. Murgelj.
Marcel,	g. Medven.
Bernardo,	g. Šubelj.
Francisko, vojak	g. Šmerkol.
Rajnold, sluga Polonijev	g. Cesar.
Fortinbras, kraljevič norveški	g. Gregorin.
Duh Hamletovega očeta, prejšnjega kralja Hamleta	g. Terčič.
Dvornik	g. Medven.
Prvi igralec	g. Lipah.
Drugi igralec	g. Šubelj.
Tretji igralec	g. Bitenc.
Igralka	gna. Gorjupova.
Sluga	g. Murgelj.
Duhovnik	g. Markič.
Gertruda, kraljica danska in Hamletova mati	ga. Danilova.
Ofelija, Polonijeva hči	ga. Šaričeva.
Prvi grobar	g. Daneš.
Drugi grobar	g. Plut.

Osebe v igri:

	Osebe v igri:	
Prolog		g. Bitenc.
Kralj		g. Lipah.
Kraljica		gna. Gorjupova.
Lucijan, kraljev nečak		g. Šubelj.

Gospodje in gospé z dvora, častniki, vojaki, sluge.

Vrši se Helsingörju na Danskem.

Glasbo zložil A. Balatka. — Po tretjem dejanju
daljša pavza.

LUIZA

Muzikalni roman v 4. dejanjih in 5. slikah. Besede in glasbo
zložil Gustav Charpentier. Prevel dr. Ivo Šorli.

Dirigent in režiser: F. RUKAVINA.

Luiza	gna. Zikova.
Mati Luizina	gna. Šterkova.
Oče Luizin	g. Romanowski.
Julij	g. Sowilski.
Irma	ga. Lewandowska.
Kamila	gna. Kallinova.
Gertruda	gna. Kalouska.
Vajenka	gna. Koreninova.
Eliza	ga. Trbuhovičeva.
Pocestni paglavec	g. Bekš.
Blanka	ga. Smolenskaja.
Suzana	ga. Ribičeva.
Pometavka	gna. Mišičeva.
Mala cunjarica	gna. Smolenskaja.
Prva delavka	gna. Pretnarjeva.
Mlekarica	gna. Ponikvarjeva.
Margerita	gna. Pompejeva.
Magdalena	ga. Puhkova.
Plesalka	gna. Svobodova.
Prodajalka premoga	ga. Lumbarjeva.
Kolporterka	gna. Jeromova.
Potočnjak, kralj norcev	g. Kovač.
Cunjar	g. Zupan.
Prodajavec obleke	g. Bratuž.
Pevec	g. Mohorič.
Krošnjar	g. Perko.
Prvi filozof	g. Terčič.
Slikar	g. Drenovec.
Mladi pesnik	g. Povše.
Študent	g. Filipov.
Prvi stražnik	g. Simončič.
Drugi filozof	g. Gostič.
Kipar	g. Jelnikar.
Drugi stražnik	g. Rus.

Prodajalci in prodajalke, gospodinje, delavci in delavke,
umetniki, grizete, postopači, berači, pohajači, paglavci, ljudje
iz predmestja, občinstvo na veselici.

Dejanje se vrši dandanašnji v Parizu. Deloma nove deko-
racije izdelal g. V. Skružny.

I. Na domu Lujizinih staršev. Pod noč v aprilu. Lujizina mati je odšla nakupovat v mesto in Lujiza porabi njeno odsotnost, da se izza okna pokaže Juliju, ki ima onstran dvorišča slikarsko delavnico in je ves dan prežal na ta trenutek. Po kratkem pozdravu jo Julij spomni njene obljube, da zbeži ž njim, če bodo starši še dalje odklanjali njegovo snubitev, ona pa ga prosi naj piše prej še enkrat očetu. Na to bi Lujiza rada vedela, kako in kdaj se je Julij zaljubil vanjo. Julij ji začne pripovedovati, kako je živel predno jo je spoznal: kako se je klatil po pivnicah, po noči pa delal verze na neki ideal v oblakih. Tu sreča nekega temnega večera dve senci na stopnjišču in takoj ga je prevzela Lujizina vitka postava. Drugi dan — na veliko noč — je prvič zagledal Lujizo na oknu in čutil takoj, da bo odslej »ona njegova usoda«. Med tem, ko obujata spomine nadaljne svoje ljubezni, vstopi mati in molče posluša, kaj bo izvedela, dokler je Lujiza ne zapazi. Mati zapodi hčer v kuhinjo, Juliju pa zapreti, da mu navije ušesa, če ne neha z zalezovanjem. Julij jo v malo spoštljivem tonu zavrne. Zdaj se mati loti Lujize in ji na vse načine poskusi zastuditi ljubimca; seveda brez uspeha. Obe pa plaho prekineta spor, ko se vrne oče z dela. Ta je že prinesel Julijevo pismo s seboj. Po večerji ga s precejšnjo dobrohotnostjo prečita in miri celo mater, ki ne more nehati zabavljati na njegov nesolidni poklic in njegove predrznosti proti njej. No, tudi oče je mnenja, da je treba največje opreznosti predno napravi hčerka tak usodni korak. Zahteva celo od nje, naj mu obljubi, da se bo pokorila vsaki njegovi odredbi, ona pa mu obeča le toliko, da ga bo vedno ljubila. Pomirjen slavi zdaj oče srečo takega mirnega kotička in jo zaprosi naposled, naj mu here njegov časopis. Z ihtečim glasom začne Lujiza brati o Parizu, ki se raduje spomladi...

II. Prva slika. Majhen trg (križišče ulic) pod montmartskim gričem. Peta ura zjutraj. Pariz se zbuja: vsi mogoči poulični prodajalci in prodajalke se zbirajo in razpostavljajo svoje blago; med njimi se krečejo gospodinje, ki nakupujejo. Delavke (šivilje), Lujizine tovarišice hitijo v hišo na trgu, kjer je njih delavnica. Izza ulice se je prikazal tudi Julij z nekaterimi svojimi prijatelji: slikarjem, kiparjem, mladim pesnikom itd., katerim pove, da misli ugrabiti Lujizo, ako bodo njeni starši še vedno nasprotovali njuni zvezi. Hoteč biti sam, jih je pravkar odslovil, ko pride Lujiza in njena mati, ki se nezaupno ozira na vse strani. Čim se mati odstrani, plane Julij iz svojega skrivališča in prestriže Lujizi pot v delavnico. Ko izve, da hoče oče svoja poizvedovanja o njem še nadaljevati, jo roti, naj zdaj na mestu gre z njim, toda ona se še ne more odločiti. Opozarjajoč ga neprestano, da se ji mudi v delavnico, se mu naposled izvije, in on žalosten strmi za njo.

Druga slika: Delavnica. Lujiza molče in ne meneč se za veselo čebljanje svojih tovarišic, ki imajo opraviti tudi z njeno

potrlostjo, šiva na svojem mestu. Tu se začuje zunaj glas pevca, ki ga ona takoj spozna za Julijevega. Vse tovarišice hite na okno. Prepričana vsaka posebej, da velja petje njej, so vse vznemirjene. Toda kmalu jim pokaže besedilo, da pevcu ni do kake navadne podoknice in njih navdušenje, ki so mu pravkar dale odduška z metanjem drobiža in poljubov pevcu, se že prevrže v nejevoljo, potem ježno ogorčenje. Tu se dvigne Lujiza. Kakor se je prej zvijala pod pevčevimi ostrimi očitki, tako se zdaj ne more več ustavljati njegovemu očarljivemu vabljenju. Opraviči se, češ, da ji ni dobro in naglo odide. Tovarišice hite na okno in vidijo, kako je Lujiza pravkar izginila s pevcem za voglom. Njih osuplost se izpremeni v srdito roganje.

III. Na vrtu pred hišico, kjer bivata Lujiza in Julij, na vrhu montmartskega griča. Lujiza navdušeno pripoveduje ljubimcu, kako neskončno je srečna, od kar je pri njem in kako se prav nič ne kesa. Pa kaj bi se tudi kesala — tam doli ni bilo drugega nego kranje njene matere, oče pa ž njo, kakor da je še vedno otrok! No, in vendar se zdrzne, ko se Julij le preveč norčuje iz »mame-to poznamo« in »očka-vem naprej«. Toda treba je le nekaj strastnih ljubimčevih besed in že posluša spet samo njega. In če bi bilo treba še česa — tam doli žari Pariz in jima kliče, naj uživata to sladko svobodo. Bolj in bolj jo ogrevajo Julijeve besede in bolj in bolj omamlja čar brezkončnega mesta. Razpaljena oba do skrajnosti, odideta v svojo hišico. — Takoj na to se priplazijo pred njuno sobo Julijevi prijatelji, a za njim prihrumi množica prebivalcev griča. Serenada bo, podoknica ljubimcema! Očetje in matere se zgražajo, postopači in ponočnjaki vesele. Pa bo še več: »kralj norcev« razglasi, da se bo vršilo kronanje montmartske muze — Lujze! V svečanem nagovoru jo vpraša, ali hoče postati kraljica svojim lahkoživim podanikom, in ko ona plaho pritrdi, jo obkolijo od vseh strani, jo venčajo in potem proslavljajo. Tu se naenkrat vse zdrzne — nenadoma se prikaže Lujizina mati. Toda ne, da se huduje, kar sama takoj pove, ampak, da milo zaprosi Julija, naj dovoli Lujizi, da se vrne k očetu, ki ga je strla prevelika žalost in bi rad pred smrtjo še enkrat videl ljubljeno hčer. Temu se zaljubljenca ne moreta ustavljati in ko mati še obljubi, da se bo Lujiza smela vrniti vsak čas, jo Julij žalosten izpusti.

IV. Zopet smo na domu Lujizinih staršev. Prihod hčerke je starcu rešil življenje, ni mu pa vrnil njegove vedrosti. Saj pa tudi le predobro čuti, da Lujiza ni več ista in da misli vedno nazaj. Vse njegove tople besede je ne ogrejejo, njegovo milovanje ji je videti vsaj mučno, če ne zoprno. Tudi to nič ne pomaga, da poskuša biti mati prijaznejša ž njo. Lujiza jima srdito očita, da jo držita kakor v kletki in posebno še, da sta prelomila obljubo, ki jo je dala mati Juliju. Še enkrat poskusi oče s spomini na hčerkino prvo mladost.

Pri tem pa izusti besedo »kraljica«, ki Lujizi na mah pričara pred oči Pariz in njegove slasti. Da, ta beseda jo je v hipu izpremenila v hetero, ki kakor blazna iztega roke po užitih nasladah in po ljubimcu. Zaman jo skuša spraviti mati spet k pameti, zaman kriči oče, naj molči. Tu prekipi starčev srd, da pograbi stol. Naenkrat se premisli: odpre vrata in požene hčer na ulico. No, še upa, da se bo vrnila, celo na stopnjišče hiti za njo. Ni je več. Ves zlomljen dvigne oče roko nad požrešnim mestom in ga prekolne.

Cavalleria rusticana

Opera v 1 dejanju. Besedilo napisala po G. Verdi, G. Targioni-Tozzetti in G. Menasci. — Vglasbil Pietro Mascagni.

Dirigent: A. NEFFAT.

Režiser: G. TRBUHOVIČ.

Santuzza (sopran)		ga. Lewandovska.
Lola (mezzo-sopran)		gna. Kalouskova.
Turiddu (tenor)		g. Drvota.
Alfio (bariton)		g. Bagrov.
Lucia (alt)		gna. Šterkova.

Vaščani in vaščanke.

Godi se današnje dni na kmetih v Siciliji.

Prva vprizoritev v Rimu l. 1890.

Turiddu je bil, preden je šel k vojakom, zaročen z Lolo, sedaj ženo Alfija. Po končani vojaški službi se je Turiddu vrnil domov, in ker je našel Lolo poročeno, si je poiskal drugo dekle, Santuzzo. Kmalu pa se mu je srce zanjo ohladilo in vzplamteło spet za Lolo. — Predigro prekine podoknica — siciliana, ki jo poje Turiddu svoji Loli. Velika noč je, ljudstvo se zbira pred cerkvijo, poje, veseleč se lepega spomladanskega jutra, in odide. Santuzza hoče govoriti s Turiddom, vpraša njegovo mater Lucijo, kje da bi ga našla, mati pravi, da je odšel v Francofonte, Santuzza pa ji odgovori, da so ga videli ponoči na vasi.

Voznik Alfijo prihaja po daljši odsotnosti spet domov, sovaščani ga veselo pozdravijo, in ko se v cerkvi začne služba božja, odidejo v cerkev, Alfijo pa gre domov.

Santuzza je pričakala Turidda, prosi ga naj se ji ne izneveri, očita mu ljubezen do Lole. Turiddu pa je ne posluša. Na poti v cerkev pride mimo Lola, Turiddu hoče ž njo, ali Santuzza mu to zabrani. Ves razjarjen jo nato Turiddu siloma pahne s poti in odide v cerkev.

Santuzza misli na osveto, zato ji je Alfijo baš dobrodošel. Pove mu, da jo je oskrnil Turiddu, ki zapeljuje zdaj Lolo. Alfijo

priseže, še danes maščevati se in odide. Ljudstvo zapušča cerkev, ž njimi Turiddu in Lola. Pred gostilno veselo pojo in pijo. Vsi pozdravijo prihajajočega Alfija, Turiddu mu ponudi polno čašo, ki jo pa Alfijo odkloni, rekoč, da je zanj to vino strup. Turiddu izlije vino Alfiju pod noge, potem ugrizne Alfija v uho v znamenje dvoboja na nože. Turiddu pokliče svojo mater, se silno vznemirjen od nje poslovi in hiti na dvoboj. Kmalu se začuje hrup in kričanje, vaščanje prihite in povedó, da je bil ravnokar Turiddu usmrčen.

PLESNA LEGENDICA

Mimična igra v enem dejanju. Po G. Kellerju priredil in vglasbil Risto Savin.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: H. POLJAKOVA.

Muza	ga Poljakova.
Eros	gna. Chladkova.
Menih	g. J. Drenovec.
Narod.	

V slikah:

Sv. Marija	ga. Mencinova.
Sv. Cecilija	ga. Ribičeva.
Kralj David	g. Drenovec.

Godci, plesoči pari, angelčki in angeli.

Kmetски ples pleše gna. Nikitina in baletni zbor.

Deloma nove dekoracije naslikal g. Skružny.

Po zapiskih sv. Gregorija je bila Muza, plesalka med svetniki. Kot dete dobrih staršev je bila prisrčna devičica, ki je marljivo služila Materi božji. Prepojena s strastjo nepremagljivega veselja do plesa, je nepremotljivo plesala, kadar ni molila. Plesala je s svojimi tovarišicami, z otroci, z mladeniči, pa tudi sama; plesala je doma, po vrtovih in livadah. Kadar je šla k oltarju, je bil njen korak bolj podoben ljubkemu plesu nego hoji, tudi pred cerkvenimi vrati je v naglici nekoliko poplesala po gladkih mramornatih ploščah.

V prazno kapelo, kjer se nahaja kip čudodelne Marije, vstopita Muza in Eros: Muza prinese cvetice v počestčenje Marije. Eros hoče Muzo nežno objeti, ona pa se mu rahlo izvije, poklekne pred Marijo in pobožno moli. V temi se prikaže menih, stopi k Muzi, jo prime za roko, povprašujoč jo, kako to, da tukaj pleše. Muza mu odgovori, da je nameravala s plesom Marijo častiti. Menih jo vpraša, jeli bi hotela pustiti ples le za en dan? Potem bi se mogla vse leto veseliti in plesati. Muza to obljubi. Nadalje vpraša menih: Bi li hotela opustiti posvetno ljubezen in ples in rajši živeti Bogu,

služiti Mariji ter v večnem življenju rajati z nebeškimi četami? Muza se ne more odločiti.

1. prikazen.

Menih se spremeni v kralja Davida, pokaže ji v podobi zemeljsko veselje, deklica naj voli. Muza postane žalostna in odkloni.

2. prikazen.

Ko Muza premišljuje, zagleda v nebeškem raju angele, device in sv. Cecilijo, ki sede k orglam in svira himno v čast Matere božje. Muza je premagana, poda kralju roko, ter obljubi, kar on zahteva. Prične se ples angelov. Muzo mičejo vabljeni ritmi, težko vztraja in končno res začne plesati. Prelomila je obljubo. Začuje se grom, ki postaja vedno silnejši. Muza pleše vedno hitreje in strastneje, vrti se z besno brzino. Vstopivši Eros hoče Muzo rešiti, ona pa se mu iztrga in pleše dalje po kapeli, katero razsvetlujejo švigajoče strele. Ljudstvo išče pred viharjem v kapeli zavetja ter preti Muzi ona prosi čudodelno Marijo pomoči.

3. prikazen.

Kip Matere božje leskeče v nebeški luči. Muza kleči pred njim. Odpro se nebesa, sv. Cecilija, kralj David in angeli se prikažejo. Mati božja stopi k deklici in jo odvede v nebesa. Polagoma izgine nebeška prikazen, pred Marijinim kipom leži mrtva Muza.

ŽLAHTNI MEŠČAN,

komedija s plesom in petjem v petih dejanjih. Spisal Molière. Za slovenski oder priredil Frid. Juvančič. Glasbo s porabo starih francoskih motivov zložil L. M. Škrjanc.

Režiser: B. PUTJATA.

Dirigent: A. NEFFAT.

Jourdain	g. Putjata
Jourdinka	ga. Danilova
Lucila, njiju hči	ga. Šaričeva
Cléonte, njen častivec	g. Železnik
Markiza Dorimena	ga. Škerlj-Medvedova
Grof Dorante, njen ljubček	g. Drenovec
Nikola, služkinja pri Jourdainovih	g. Juvanova
Covielle, sluga Cléontov	g. Plut
Učitelj glasbe	g. Danilo
Njegov učenec	ga. Ribičeva
Učitelj plesa	g. Šubelj
Učitelj borenja	g. Gregorin
Učitelj modroslovja	g. Daneš
Prvi pevec	g. Mohorič
Drugi pevec	g. Perko
Krojač	g. Lipah
Krojaški vajenec	gna. Gorjupova
Prvi lakaj	g. Bitenc
Drugi lakaj	g. Kudrič
Mufti	g. Kralj

Pojočji in plešoči Turki. Pojočji derviši. Pevci. Plesavci, krojački, vajenci, kuharčki.

Plese je naštudirala ga Poljakova. Plešejo ga. Poljakova in baletni zbor.

Kraj: Jourdainov dom v Parizu. Čas: XVII. stoletje.

CARMEN,

opera v 4 dejanjih po Prosperu Mérimée-ju napisala
H. Meilhac in L. Halévy, vglasbil G. Bizet.

Dirigent in režiser: F. RUKAVINA.

Carmen (mezzo-sopran)	ga. Thierry.
Don José, dragonski podčastnik (tenor)	g. Drvota.
Escamillo, toreador (bariton)	g. Levar.
Micaëla, kmečko dekle (sopran)	ga. Lovšetova.
Frasquita, ciganka (sopran)	gna. Thalerjeva.
Mercédes, ciganka (sopran)	gna. Šterkova.
Dancairo, tihotapec (tenor)	g. Mohorič.
Remendado, tihotapec (tenor)	g. Trbuhović.
Zuniga, dragonski častnik (bas)	g. Zathey.
Morales, dragonski podčastnik (bariton)	g. Zorman.

Ljudstvo, vojaki, otroci, delavke tovarne za cigarete,
tihotapci.

Plese priredil g. baletni mojster Pohan. Plešejo: gospo-
dične Svobodova, Chladkova, Špirkova, Bežkova, g. Pohan
in baletni zbor.

Nove dekoracije naslikal g. V. Skružný.

Godi se na Španskem v začetku 19. stoletja.

Prva vprizoritev leta 1874. v Parizu.

I. Trg v Seville. Micaela išče med vojaki svojega zaroč-
cenca Don Joséja; ker ga ne najde, zopet odide. Z novo stražo
pride José. Ko se začuje zvonec tovarne za cigarete, pridejo de-
lavke, med njimi Carmen, obče znana krasna koketa. Mladenci, ki
so jo že pričakovali, se ji laskajo, ne da bi kaj dosegli; njej je
všeč edino le José. Vrnivša se Micaela prinese Joséju pismo od
doma in mu pripoveduje o ljubezni njegove skrbne matere. José
se ganjen spominja ljubeče matere in rojstnega kraja ter naroči
odhajajoči Micaeli, naj mater pristrčno pozdravi in poljubi. V to-
varni nastane prepir in pretep, zato pošlje poveljnik straže Zuniga

narednika Josėja, da napravi red. José privede iz tovarne Carmen, ki je bila neko tovarišico ranila. Poveljnik zapove Carmen zvezano odvesti v zapor. Carmen, dobro vedoč, da lahko omami vsakega moškega, se začne prilizovati Josēju in res kmalu doseže svoj namen. José se strastno zaljubi vanjo ter jo na poti v zapor izpusti. Zuniga, zapazivši to prevaro, zapove odvesti Josėja v zapor.

II. Na vrtu krčme. Tihotapci in cigani plešejo in popivajo. Začuje se veselo petje prihajajočih »toreadorjev«; med njimi je slavni zmagovalec Escamillo. Vsa družba ga navdušeno pozdravi, in Escamillo pripoveduje o svoji zadnji zmagi v bikoborbi. Po odhodu Escamillovem prigovarjajo tihotapci Carmen, naj gre ž njimi, Carmen pa jih zavrne, poudarjajoč, da pričakuje svojega ljubčka. José pride in kmalu ga Carmen zopet očara s petjem in plesom. Toda začuje se vojaški signal, ki kliče Josėja domov. Carmen je užaljena, da jo hoče José tako kmalu zapustiti, zato mu porogljivo veli, naj le gre nazaj v kasarno. Baš ko se José napoti domov, potrka zunaj na vrata Zuniga, ker pa mu nihče ne odpre, kar siloma sam odpre in vstopi. Zuniga zapove Josēju, naj gre takoj domov, José se mu upre ter celo preti s sabljo. Tihotapci razorožijo Zunigo in ga, rogaje se mu, odvedo. Po rahlem odporu se José pridruži tihotapcem.

III. V soteski. Tihotapska družba hoče po naporni poti počivati, poprej pa naj preiščejo pota, je li kje skrit kak carinar. José pa naj med tem straži odloženo blago.

Joséjeva mati je poslala Micaelo iskat sina. Micaela pride vsa zbegana, in ko zazre Josėja na skali, ki hoče baš ustreliti prihajajočega Escamilla, se silno prestraši in pobegne. Na vprašanje Joséejevo, česa tu išče, odgovori Escamillo, da je prišel k svoji ljubici Carmen. Po kratkem prerekanju se začne boj z nožem; José bi bil Escamilla premagal, če bi ne bila prihitela Carmen na pomoč. Carmen hoče z Escamillom proč, José pa ji to zabrani. Micaela roti Josėja naj se vrne domov k umirajoči materi. Globoko ganjen se odpravlja José z Micaelo na pot, nezvesti Carmen pa reče, da se bosta kmalu zopet videla.

IV. Pred areno v Sevilli. Ljudstvo pričakuje slovitega Escamilla in ga prihajajočega navdušeno pozdravlja. Carmen želi biti priča nove zmage svojega Escamilla in ne posluša svarjenja svojih tovarišic. Ko hoče Carmen stopiti v areno, jo ustavi José, roteč jo, naj gre ž njim, ona pa mu pove, da ljubi Escamilla. José jo ponovno roti, toda zaman; ona sname prstan, ki ji ga je bil podaril José in mu ga vrže pod noge. Besen ji zabode José nož v srce, da se zgrudi mrtva.

BAJAJA

Bajka v petih dejanjih. — Libreto zložila A. Forman in
A. Berger, vglasbil Henrik de Kaan.

Režiser: V. POHAN.

Dirigent: A. NEFFAT.

I. dejanje.

Kralj Pajkov	g. Habič.
I. minister	g. Bekš.
Tarantula	gna. Vavpotič.
Arahn	gna. Svoboda.
Mušica	gna. Špirkova.
Čarovnik	gna. Chladkova.
	gna. Turkova.
	g. Gostič.

Pajki, muhe, žuželke.

II. dejanje.

Princesa	gdč. Korenin.
Mala princesa	gdč. Turkova.
Indijski princ	g. Pohan.
Dvorna dama	ga. Puhkova.
Maršal	g. Simončič.
Adjutant	g. Izanc.
Poštar	gdč. Svoboda.
Hišna	gdč. Špirkova.
Tat	g. Drenovec.

Pajki, dvorne dame, princevo spremstvo.

III. dejanje.

Oče	g. Erklavec.
Mati	ga. Lapajne.
Zenin	gdč. Chladkova.
Nevesta	gdč. Ponikvar.
Župnik	g. Mencin.
Gostilničar	g. Povše.
Kozak	g. Maliatzki.

IV. dejanje.

Paša	g. Erklavec.
Odaliska	gdč. Chladkova.
Plesalka z meči	gdč. Vavpotič.
Trgovec s sužnji	g. Simončič.

Pajki, sužnje, plesalke, turki.

V. dejanje.

Glavar ciganov	g. Simončič.
Ciganka	ga. Lumbar.
Gigana	gna. Svoboda.
	gna. Špirkova.

Pajki, cigani, ciganke.

I. V kraljestvu pajkov. Kralj pajkov sedi mračen, bolan dolgega časa na prestolu. Njegovi ministri in vse druge zuželke ga hočejo z raznimi plesi razveseliti, a on ostane nezadovoljen. Ministri se trudijo, da bi zadovoljili svojega vladarja. Naposled pride kuharček, kateri se sam blamira, ko mu prinese muho, meneč da je lačen. Pride čarovnik, ga pregleda in premišljuje skupno z ministri, kako bi se dalo temu odpomoči. Čarovnik mu na to pokaže princeso, a on ves navdušen pošlje vse tri ministre, da mu jo pripeljejo v njegovo kraljestvo.

II. Na dvoru princese. Vsi pričakujejo z napetostjo ženina princese, a na dvor pridejo pajki v goste. Poštar pride in prinese veselo vest princesi, da princ pride in kmalu nato res straža javi princa. Vse se veseli in pleše, le stara guvernanta ostro paži na princa in princeso. Pajki oprezno čakajo izza grmov na pravi trenutek, da odneso princeso. Med veselim plesom odpokliče guvernanta princa. Ostane princesa sama na vrtu. To ugodnost uporabijo pajki ter odneso kljub odporu straže princeso. Veliko razburjenje. Princ se odloči princeso poiskati in odide.

III. V češki vasi. Na dan ženitovanja kmečke deklice, katero se uvaja po stari češki navadi. Med veselim rajanjem pride princ s spremstvom iskat med nje princese, a žal, je ne najde. Povabi ga župan, naj ostane za kratek čas med njimi. Obdari ženina in nevesto ter otožen prisede k skupni mizi. Ples in veselje se ponovno razvije, a žal, vse veselje pokvarijo pajki, kateri nesejo ugrabljeno princeso skozi vas. Princ jo spozna, da je ona, se poslovil in beži za njo.

IV. Pri turški paši. Princ išče tudi tu princese. Paša ga tolaži in mu hoče podariti katero svojih žen, a on vse odkloni. Paša ne ve, s kom bi ga potolažil. Pusti privedi sužnje, da s plesom razvedre princa — zaman —. Pajki utrjeni od dolge poti se zatečejo k paši, proseč ga podpore, a ko ugledajo princa, zbeže in odneso princeso. Princ prosi pašo pomoči, da mu vojakov in beže za pajki.

V. Pri ciganih. Princ se zateče k njim, proseč jih pomoči. Dalj časa že biva med njimi, slednjič vendar priteče mlad čigani, ki naznani, da prihajajo pajki s princeso. Skrijejo se v zasedo. Pajki nič hudega sluteč hočejo mimo, a cigani jih pobijejo in izroče princeso princu, ki jih bogato obdari in se vesel vrne s princeso domov.

Pomlad.

Jasen dan, krasen dan,
v solncu se koplje narava,
okna odprta, sred vrta
v igri kraj glavice, glava.

Ptičev zvok in otrok
krik in veselo kramljanje,
smeh devic žarnih lic,
— Bog bi zaljubil se vanje.

Kot nikdar par in par
v polju in v gozdu se šeta —
Hitro zdaj v les in gaj:
časi so vaši, dekleta!

R. Peterlin-Petruška.

Anton Čehov:

Ženskam je dobro.

Pokopavali so generalnega poročnika Sapupurina. Trumoma so vreli od vseh strani ljudje, ki so hoteli videti pogreb, proti hiši žalosti, kjer je igrala pogrebna godba in so se čula vojaška povelja. V eni izmed takih gruč, ki so hitele tja, sta bila tudi uradnika Probkin in Svistkov. Oba sta spremljala svoji ženi.

»Nemogoče!« S tem vzklikom jih je ustavil policijski komisar, mož z blagim, prijaznim obrazom, ko so dospeli do zaporne vrste. »Popelnoma ne-mo-go-če! Prosim, stopite malo nazaj! Gospoda, mi moramo postopati tako. Prosim, nazaj! Sicer pa kar se tiče dam, naj v božjem imenu stopita dalje ... prosim, mesdames! Vaju pa, gospoda, prošim za vse na svetu ...«

Gospe Probkinova in Svistkova sta kar zardeli od veselja nad nepričakovano komisarjevo ljubeznivostjo in sta smuknili skozi vrsto, dočim sta moža ostala tostran živega zidu, opazujoč lahko hrbte teli čuvarjev javnega reda peš in na konjih.

»Sta že tam!« je rekel Probkin, gledajoč skoraj s sovraštvom za odhajajočima damama. »Vrag vedi, zakaj imajo te kiklje povsod tako srečo! Moški spol ne bo nikdar užival takih privilegijev, kakor ženski. No, in kaj je na najinih ženah tako posebnega? Ženski najnavadnejše vrste, se lahko reče; in vendar sta lahko šli skozi! Naju pa ne bi pustili, za nobeno ceno ne pustili, pa da sva tudi državna svetnika!«

»Vidva, gospoda, pa presojata stvar vendar malo čudno!« se je z očitajočim pogledom v Probkina, oglasil policijski komisar. »Če vaju pustim tja, se začneta takoj prerivati in motiti red; dama pa si že iz prirojenega takta ne bo dovolila kaj takega.«

»Oh, prosim vas, kar nehaite s takimi rečmi!« je nejevoljno odgovoril Probkin. »V gneči je dama vedno prva, ki se preriva. Moški stoji mirno na svojem mestu in gleda v kako točko; dama pa pritiska z rokami in suva okrog sebe, da se ji ne zmečka obleka. O tem se sploh ni treba prepirati: ženska je vedno in povsod na boljšem. Njim ni treba k vojakom, na plesne zabave imajo prost vstop in telesne kazni so oproščene. — In zakaj vse to, radi kakšnih zaslug, bi rad vedel? Če kako dekle izpusti robec na tla, ga ji moraš pobrati; če pride kam, moraš vstati in ji ponuditi svojo lastno stolico; če odhaja, jo moraš spremljati... In zdaj vzemimo činovne razrede! Ako jo hočeva recimo midva, ti ali pa jaz, spraviti do državnega svetnika, morava garati vse življenje; kako dekle pa se da v pol uri poročiti z državnim svetnikom, in že je tudi ona visoka osebnost. Ako bi hotel postati knez ali grof, bi moral podjarmiti ves svet, zavzeti prelaz na Šipki, biti nekaj časa minister; ta ali ona Varenka ali Katenka pa, ki še ni suha za ušesi, pometa nekaj časa s svojo vlečko pred kakim grofom, šviga nekaj časa s svojimi sladkim očkami — eden dva, pa je Vaše visokorodje... Ti si pred kratkim postal guvernijski tajnik. Ta naslov si si pridobil takorekoč v potu svojega obraza in s svojo srčno krvjo; no, kaj pa tvoja Marija Fomišna? Za kake zasluge je ona guvernijska tajnica? Danes še popovska hčerka, jutri že uradnikova soproga! In o uradnih zadevah še pojma nima! Le poskusi, da ji daš kakšno naše delo: iz eks:hibita ti napravi ekspedit!

»Zato pa v bolečinah rodi otroke!« je opomnil Svistkov.

»Prava reč! Naj le enkrat stoji pred predstojnikom, ki renči na te, pa se ji bo porod zdel prava zabava. Povsod in v vsem imajo svoje privilegije! Katerokoli dekle in katerakoli žena iz našega stanu sme rabiti proti kakemu generalu izraze, ki se jih ti ne upaš zabrusiti niti kakemu eksekutorju. Da, tvoja Marija Fomišna prime lahko kakega državnega svetnika pod roko in gre ž njim na izprehod — primi pa ti kakega državnega svetnika pod pazduho! Daj no, bratec, poskusi enkrat!...«

(Dalje.)

Listek.

Milorad K. Petrović, ravnatelj odra in režiser je slavil dne 4. marca t. l. v Skoplju *40 letnico* svojega umetniškega delovanja. Slavljenec je nastopil v eni svojih najboljših ulog in sicer Šajlok v Beneškem trgovcu.

Mileva Biro, članica potujočega gledališča »Vesele večeri« je praznovala dne 8. marca t. l. v Beogradu svojo 25 letnico gledališkega delovanja. Nastopila je v »Pariški siroti« kot — policijski uradnik.

Fanika Haiman, članica drame, opere in operete u Zagrebu, proslavila je svojo *25 letnico* dne 11. marca t. l. in sicer kot Lizzie Roberts v komediji »Muž na lutriju«. Slavljenka je izredni talent. Uprava kazališta u Zagrebu, kolegi in občinstvo so svojo ljubljeno počastili z mnogimi lepimi darili in iskrenimi čestitkami. Gdč. Haiman je tudi nam Slovencem dobra znanka.

Danica Vasiljević, članica nar. pozorišta u Novem Sadu slavila je svojo *30 letnico* umetniškega delovanja. Slavnostna predstava se je vršila 16. marca t. l. in sicer »Čikina kuća«.

Nikola Hajdušković, režiser in član nar. pozorišta u Sarajevu nastopi v slavnostni predstavi »Papa Lebonar« — kot Lebonar, katera se vrši te dni na čast njegovega 25 letnega umet. delovanja.

Dragotin Vuković, član in režiser nar. kazališta u Osijeku slavi dne 4. aprila 25 letnico svojega delovanja in križevega pota po hrvaških, srbskih in slovenskih odrih. Slavljenec je začel v Ljubljani gled. karijero in je sedaj zelo priljubljen komik v Osijeku.

Nova knjiga: Izšla je v založbi Jos. Čaklovića v Zagrebu knjiga Miroslava Krleže »Magyar királyi honvéd novela« — kr. ug. domobranska novela, v razprodaji knjigarne Stj. Kugli. Knjigo priporočamo.

Oglasi

v

„Gledališkem
listu“

so najuspešnejša
reklama!

Damski modni salon

TEODOR KUNC --- LJUBLJANA

Beethovnova ulica šte. 9

se priporoča za izvrševanje angleških kostumov, plaščev,
bluz in franc. toalet, in vseh v to stroko spadajočih del.

Modni salon

damskih klobukov

od najpriprostejše do najfinejše izvršbe

M. SEDEJ-STRNAD

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 3

STEGU in DRUGI, Ljubljana,

SV. PETRA CESTA 95.

Elektr. naprave za luč in moč, elektr. material, lokomobile, transmisije, stroji vseh vrst. Naprave za žage, stroji za obdelovanje lesa. :-: Naprave za sušenje in parjenje lesa ter prenos žaganja. :-: Parne in vročevodne kurjave.

Lastna strojna, mehanična, elektro-delavnica, avtogenično varjenje.

PETER CEPUDER

trgovina

s sokolskimi potrebščinami in modni salon za gospode
Ljubljana

Vidovdanska cesta št. 2.

MLEKARSKA DRUŽBA ZA JUGOSLAVIJO

LJUBLJANA

d. z o. z.

Vojaška ul. 10

priporoča svoje mlečne izdelke, kot surovo maslo, razne vrste sira, zlasti pa pasterizirano mleko, ki ga bo dostavljala v prihodnje na dom.

JADRANSKA BANKA - BEOGRAD.

Delniška glavnica: Din 30.000.000.—, Rezerva: Din 15.000.000.—.

PODRUŽNICE:

Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Naslov za brzojave: JADRANSKA.

AFILIIRANI ZAVOD:

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLAND STREET

NEW YORK CITY.

GOSPODARSKA ZVEZA LJUBLJANA

priporoča svojo veliko zalogo kolonialnega in špecerijskega blaga, češke in angleške manufakture in najfinejših mesnih izdelkov.

Kavarna 'ZVEZDA'

(Fran Krapeš) Ljubljana Kongresni trg
Shajališče gledališke publike.

Parna pekarna

JAKOB KAVČIČ

Ljubljana

Gradišče štev. 5

večkrat na dan sveže
in vsakovrstno pecivo.

Največji davki

Vam nastanejo, ako ne gledate na to, kje nakupujete!

Mnogo denarja si lahko prihranite

ako kupujete blago za moške in ženske obleke, perilo, trikotažo, posteljno opremo i. t. d. v velikem skladišču blaga veletrgovine

A. & E. Skaberne

Ljubljana,

Mestni trg šte. 10.

